

Persbericht

PB02-175
27 augustus 2002
9.30 uur

Consumentenvertrouwen weer lager

Het consumentenvertrouwen is in augustus voor de zevende maand op rij gedaald. De vertrouwensindex ligt op -27, drie punten lager dan in juli. Hiermee is het vertrouwen gelijk aan het dieptepunt van maart 1993 in de vorige periode van economische teruggang. De daling van het vertrouwen in augustus hangt samen met een negatiever oordeel over het economisch klimaat en iets minder met een lagere koopbereidheid. Over de eigen financiële positie echter is de consument voor het eerst dit jaar niet negatiever geworden. Uit het Consumenten Conjunctuur Onderzoek van het CBS blijkt verder dat consumenten vooral duurzame artikelen, en vakantie en uitgaan als bezuinigingsposten zien bij een inkomensdaling.

Oordeel eigen financiële positie stabiel

De koopbereidheid is sinds januari van dit jaar 22 punten gezakt, tot -12 in augustus. Dit is het laagste niveau sinds midden 1985. De koopbereidheid is gebaseerd op het oordeel over de financiële situatie van het eigen huishouden en over het doen van grote aankopen. De daling van de koopbereidheid in augustus komt vooral doordat de consument de tijd opnieuw iets minder gunstig vindt dan een maand eerder voor het doen van grote aankopen, zoals televisies, koelkasten en computers.

Over de ontwikkeling van de eigen financiën zijn de consumenten in augustus echter niet somberder geworden. De voorgaande maanden beoordeelde de consument zijn financiën steeds negatiever. Het percentage huishoudens dat spaargeld aanspreekt is in augustus even groot als in juli, toen het licht steeg ten opzichte van de voorgaande maanden. Het aantal huishoudens dat aan het eind van de maand geld overhoudt is in augustus iets gestegen, nadat het in de loop van dit jaar daalde.

Consument negatiever over economisch klimaat

Het oordeel van de consument over de economische toestand in Nederland is in augustus negatiever dan in juli. Zowel over de economische ontwikkelingen in de afgelopen twaalf maanden als over de verwachtingen voor de komende periode zijn de respondenten in augustus somberder geworden. Daarbij speelt een rol dat steeds meer consumenten verwachten dat de werkloosheid oploopt. In augustus rekt 64 procent van de ondervraagden op een stijging van de werkloosheid in de komende maanden, tegen 58 procent in juli. In mei was dit nog 34 procent.

www.cbs.nl

Het CBS
is een dienst van
het Ministerie van
Economische Zaken

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de persdienst van het CBS.
Tel. (070) 337 58 16 Fax (070) 337 59 71 E-mail: persdienst@cbs.nl

Bij inkomensdaling vooral minder duurzame artikelen en uitgaan

In het Consumenten Conjunctuur Onderzoek wordt ook gevraagd waarop consumenten zullen bezuinigen als hun inkomen fors en blijvend achteruit gaat. In augustus geeft iets meer dan een kwart van de ondervraagden aan in dat geval op duurzame artikelen te bezuinigen. Ruim een vijfde zal minder aan vakantie en uitgaan besteden. Op de auto zal door iets minder dan 10 procent van de huishoudens worden bezuinigd, net als op voedings- en genotmiddelen en op kleding en schoeisel. De auto wordt tegenwoordig veel meer dan een aantal jaren geleden als een noodzakelijke kostenpost beschouwd. Vakantie en uitgaan en duurzame artikelen hebben daarentegen een sterker luxekarakter gekregen.

Technische toelichting

De index van het consumentenvertrouwen geeft aan in hoeverre huishoudens vinden dat het economisch gezien beter of slechter gaat. Het consumentenvertrouwen wordt bepaald op basis van de mening van huishoudens over het algemene economische klimaat en over de eigen koopbereidheid. Maandelijks worden hierover in het Consumenten Conjunctuuronderzoek (CCO) vijf vragen gesteld aan ongeveer duizend personen. Daarnaast bevat het CCO onder andere vragen over de verwachtingen voor de werkloosheid en de inflatie en over het spaargedrag en aankoopplannen van huishoudens.

De ondervraagden kunnen vinden dat het beter gaat (de 'optimisten'), dat het slechter gaat (de 'pessimisten') of dat de situatie gelijk blijft. Als er evenveel optimistische als pessimistische consumenten zijn, heeft de index de waarde nul. Een waarde van tien betekent dat de optimisten een meerderheid van tien procent hebben ten opzichte van de pessimisten.

Twee van de vragen gaan over de economische situatie in het algemeen. Het CBS berekent uit de antwoorden hierop de indicator van het economisch klimaat. De overige drie vragen gaan over de financiële situatie van het eigen huishouden. Daaronder is ook de vraag of de tijd gunstig is voor aankopen van duurzame goederen. De antwoorden op deze drie vragen worden samengevat in de indicator van de koopbereidheid.

Het Consumenten Conjunctuur Onderzoek wordt vanaf mei 2000 medegefinancierd door de Europese Gemeenschap.

Tabel 1: Consumentenvertrouwen, economisch klimaat, koopbereidheid en grote aankopen: saldo van positieve en negatieve antwoorden (oorspronkelijke reeks)

	Consumentenvertrouwen	Economisch klimaat	Koopbereidheid	w.o. grote aankopen
2001-Mei	3	-20	17	25
Juni	-4	-29	13	25
Juli	-2	-28	15	24
Augustus	-5	-35	15	21
September	-5	-33	14	17
Oktober	-10	-41	12	12
November	-11	-45	11	11
December	-7	-36	12	10
2002-Januari	-1	-19	10	0
Februari	-4	-20	6	-3
Maart	-9	-24	2	-6
April	-14	-33	-1	-13
Mei	-17	-31	-7	-21
Juni	-21	-39	-9	-23
Juli	-24	-44	-11	-27
Augustus	-27	-48	-12	-33

Bron: CBS

Tabel 2: Detailgegevens economisch klimaat: saldo van positieve en negatieve antwoorden (oorspronkelijke reeks)

	Economisch klimaat		Totaal
	Afgelopen jaar	Komend jaar	
2001-Mei	-12	-27	-20
Juni	-21	-38	-29
Juli	-22	-35	-28
Augustus	-28	-43	-35
September	-28	-38	-33
Oktober	-24	-59	-41
November	-35	-55	-45
December	-38	-34	-36
2002-Januari	-33	-5	-19
Februari	-36	-4	-20
Maart	-47	-2	-24
April	-52	-13	-33
Mei	-52	-9	-31
Juni	-59	-19	-39
Juli	-65	-23	-44
Augustus	-67	-29	-48

Bron: CBS

Tabel 3: Consumentenvertrouwen, economisch klimaat, koopbereidheid en grote aankopen: saldo van positieve en negatieve antwoorden (na verwijdering van seizoeninvloeden)

	Consumentenvertrouwen	Economisch klimaat	Koopbereidheid	w.o. grote aankopen
2001-Mei	2	-20	16	23
Juni	-4	-28	12	18
Juli	-5	-31	13	16
Augustus	-8	-38	12	15
September	-8	-38	13	15
Oktober	-10	-44	12	14
November	-8	-41	14	17
December	-2	-33	18	24
2002-Januari	-3	-23	10	-1
Februari	-3	-18	6	0
Maart	-7	-22	2	-6
April	-12	-28	-2	-13
Mei	-17	-31	-8	-23
Juni	-22	-38	-11	-30
Juli	-27	-47	-13	-34
Augustus	-29	-50	-15	-39

Bron: CBS

Tabel 4: Waarop bezuinigt de consument bij achteruitgang inkomen? (in procenten van het totaal aantal ondervraagden)

	1990	1995	2000	Aug 2002
Voeding, dranken en tabak	6	6	6	7
Kleding en schoeisel	10	9	8	8
Auto	18	16	14	9
Vakantie en uitgaan	12	16	17	22
Duurzame artikelen	20	20	21	26
Overige	20	22	20	16
Weet niet	13	12	14	12

Bron: CBS